

Do prvega obč. zbora je društvu pristopilo 33 pravih članov. Novi odbor je ta le: predsednik: dr. V. Ravnihar; odborniki: dr. Robida, Dermota, dr. Müller, dr. Stojc, dr. Novak, dr. Lončar, profesor Franke, učitelj Gärtner, profesor dr. Kušar, dr. Kraigher. Namestniki: za Goriško dr. Tuma, za Kranjsko profesor Majcen in za Trst dr. Mrhar. Revizorji: Profesor Kenda, učitelj Šega in dr. Tičar.

Članarine je za prave člane na leto 12 kron in za ne-prave na leto vsaj 1 krona, obe kategoriji članov plačata še 2 kroni vpisnine.

Pri točki »Slučajnosti« se je vnela daljša debata o predavanjih in izdavanju društvenega glasila. Končno je obveljal predlog ces. svetnika Franketa, da naznani vsak predavatelj odboru témo z glavnimi točkami, a določitev glasila se prepušti odboru. —

Pri ustanovnem občnem zboru se je posebno poudarjalo dejstvo, da se bo moralo ozirati društvo pri svojem delu v prvi vrsti na učiteljstvo. Ker nam je pa iz zanesljivih virov znano tudi dejstvo, da se je ravno učiteljstvo potrudilo pri realizovanju tega prekoristnega društva in da je ravno učiteljstvo dalo oni preizkusni terén, kjer se je izkazalo, da se dá to podjetje pri nas izvesti z uspehom, smo trdno prepričani in uverjeni, da se oklene vse slovensko učiteljstvo najtesneje tega društva s tem, da pristopi ali kot pravi član ali vsaj kot podporni član in da izkuša zanesti misel tega društva v najvišje sloje našega naroda. Saj sta naša naloga in naloga tega društva tako tesno združeni, da jih sploh ne moremo ločiti. Kjer nehamo zidati mi, tam poprime zidanje »Akademija« in to harmonično delo prinese nam kakor tudi slovenskemu narodu nedoglednih dobrot. Narod, ki se bo pričel zavedati po lastni izobrazbi, kakó neobhodno potrebna mu je ravno izobrazba v gospodarskem razvoju in v socialnem življenju sploh, bo pričel stremiti po izboljšanju in po pomnožitvi svojih šol, in takrat nas ta narod ne bo več smatral za breme, temveč za dobroto, ki se ne dá poplačati s cvenkom, temveč s spoštovanjem in hvaležnostjo.

Pri tej priliki bo pa isti narod zlomil one verige, ki mu jih je nadel v dosego svojega sebičnega smotra onifaktor, ki smatra ravno šolo in učiteljstvo za zavoro, ki mu brani, da ne more ravno ta faktor tako gospodariti kakor bi rad. In oni trenutek, ko zlomi slovenski narod te verige, mu tudi zasije lepše solnce, ki ga ogreje do one duševne prožnosti in samozavesti, da spozna samega sebe, svojo moč in veljavo!

Gmotno vprašanje goriškega učiteljstva.

Dne 11. tega meseca je razpravljajal goriški deželni zbor o ureditvi pravnih razmer in plač ljudskemu učiteljstvu. Po generalni debati se je vnela živahna podrobna debata pri § 2., ki govori o pokritju za povišanje plač. Šolski odsek predlaga, naj bi se tozadevna potrebščina 135.000 K pokrila na ta način, naj se pooblaste okrajni šolski sveti, izvzemši mesto Gorico, da pobirajo doklade na užitnino od vina in mesa do 20% in naklado na pivo po 1 K 70 h.

Posl. dr. Tuma je predlagal ustanovitev deželnega šolskega zaklada, ker le na ta način je mogoče šolska bremena enakomerno razdeliti na celo deželo. Ta predlog pa so najodločneje pobijali vsi italijanski govorniki. Posl. dr. Gregorčič je stavil posredovalni predlog, naj bi se dose-danji prispevek dežele na okrajne šolske svete zvišal od 250.000 na 400.000 K, a pokritje bi se naj istotako vzelo iz povišanih doklad. Pri glasovanju pa sta ostala oba slovenska predloga v manjšini, dočim se je predlog šolskega odseka sprejel z italijanskimi glasovi.

Zakonski načrt je bil takoj na to sprejet tudi v drugem in tretjem branju.

Razprave o tem velevažnem in za goriško učiteljstvo vitalnem vprašanju so se udeležili poslanci Falconer, dr. Tuma, dr. Gregorčič, Venutti, Egger in Verzegnassi. Krasen je bil govor dr. Tume, s katerim se je zavzemal za ustanovitev deželnega šolskega zaklada in v katerem je dokazal, od koga živi Gorica.

Da je prišlo to vprašanje na razgovor pred proračunom, je zasluga narodno-naprednega poslanca dr. Treota, ki je stavil tak predlog. Učiteljstvo, ki je bilo zbrano v obilnem številu na galeriji, je pozdravilo ta sklep z glasnim odobravanjem.

Po sprejetem zakonskem načrtu so uravnane plače goriškega učiteljstva tako-le:

Osebe učiteljstva se razdeli v 3 razrede. Plače: v I. razredu za učitelje 1600 K, za učiteljice 1400 K;

v II. razredu za učitelje 1400 K, za učiteljice 1200 K;

v III. razredu za učitelje 1200 K, za učiteljice 1000 K.

Na meščanski šoli dobi učitelj 2000 K, učiteljica 1600 K.

Razdelijo se v Gorici v I. razred $\frac{5}{10}$, v II. $\frac{3}{10}$, v III. razred $\frac{2}{10}$. V drugih okrajih: v I. razred $\frac{3}{10}$, v II. razred $\frac{4}{10}$, v III. razred $\frac{3}{10}$.

Stanovanje: Voditelj ljudske šole ima pravico do stanovanja z dvema sobama, s postranskimi prostori, če ne — stanarina: v Gorici po 600, 500, 400 K, v drugih okrajih 60 % od tega.

Začasni učitelji in učiteljice dobijo po 800 K in odškodnino za stanovanje. Po izpričevalu usposobljenosti pridejo v III. razred.

Petletnine: Po preteku 5 let po usposobljenosti dobi petletnino, 10 % poviška plače, in tako dalje do poviška za šesto petletje.

Službena doba je določena na 40 let.

Opravnina znaša vodit. ljud. šol po 100, 150, 200, 300 kron, če ima šola en, dva, tri ali 4 razrede.

Šolski potrošek za Gorico pride v občinski proračun, v okrajih se dobi z dokladami na izravne davke, z dokladami do 20 % na užitnino vina, moška in mesa ter z davščino 1 K 70 v od hehtolitra potočnega piva.

Če dobi zakon sankcijo, stopi v veljavo 3 mesece potem.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom,

Promet do konca oktobra 1904 K 3579-52.